

CAOBO
WORD

Accent Graphics
Publishing & Communications

14th International youth conference

“Perspectives of science and education”

17 January 2020

**New York
2020**

The 14th International youth conference "Perspectives of science and education" (January 17, 2020) SLOVO\WORD, New York, USA. 2020. 339 p.

ISBN 978-1-77192-403-0

The recommended citation for this publication is:

Busch P. (Ed.) (2020). Humanitarian approaches to the Periodic Law // Perspectives of science and education. Proceedings of the 14th International youth conference. SLOVO\WORD, New York, USA. 2020. Pp. 12–17.

Editor	Lucas Koenig, Austria	Morozova Natalay Ivanovna, Russia
Editorial board	Abdulkasimov Ali, Uzbekistan Adieva Aynurra Abduzhalalova, Kyrgyzstan Arabaev Cholponkul Isaevich, Kyrgyzstan Zagir V. Atayev, Russia Akmedova Raziyat Abdullayeva Balabiev Kairat Rahimovich, Kazakhstan Barlybaeva Saule Hatipaytovna, Kazakhstan Bestugin Alexander Roaldovich, Russia Boselin S.R. Prabhu, India Bondarenko Natalia Grigorievna, Russia Bogolib Tatiana Maksimovna, Ukraine Bulatbaeva Aygul Abdimazhitovna, Kazakhstan Chiladze George Bidzinovich, Georgia Dalibor M. Elezović, Serbia Gurov Valeriy Nikolaevich, Russia Hajiyev Muhammad Shahbaz oglu, Azerbaijan Ibragimova Liliya Ahmetyanovna, Russia Blahun Ivan Semenovich, Ukraine Ivanikov Ivan Andreevich, Russia Jansarayeva Rima, Kazakhstan Khubaev Georgy Nikolaevich Khurtsidze Tamila Shalvovna, Georgia Khotyts Zaur, Russia Khotyts Irina, Russia Korzh Marina Vladimirovna, Russia Kocherbaeva Aynurra Anatolevna, Kyrgyzstan Kushaliyev Kaisar Zhaltovich, Kazakhstan Lekerova Gulsim, Kazakhstan Melnichuk Marina Vladimirovna, Russia Meymanov Bakyt Kattoevich, Kyrgyzstan Moldabek Kulakhmet, Kazakhstan	Moskvin Victor Anatolevich, Russia Nagiyev Polad Yusif, Azerbaijan Naletova Natalia Yurevna, Russia Novikov Alexei, Russia Salaev Sanatbek Komiljanovich, Uzbekistan Shadirov Rizamat Davranovich, Uzbekistan Shahabutova Zarema Zorievna, Russia Soltanova Nazilya Bagir, Azerbaijan Spasennikov Boris Aristarkhovich, Russia Spasennikov Boris Aristarkhovich, Russia Suleymanov Suleyman Fayzullaevich, Uzbekistan Suleymanova Rima, Russia Tereschenko-Kaidan Liliya Vladimirovna, Ukraine Tsersvadze Mzia Giglaevna, Georgia Vijaykumar Muley, India Yurova Kseniya Igorevna, Russia Zhapolova Tatiana Mikhaylovna, Russia Zhdanovich Alexey Igorevich, Ukraine Andrey Simakov Andreas Vogel

Material disclaimer

The opinions expressed in the conference proceedings do not necessarily reflect those of the CSR «Solution», SLOVO\WORD, Accent Graphics Communications & Publishing or Premier Publishing s.r.o., the editor, the editorial board, or the organization to which the authors are affiliated.

The CSR «Solution», SLOVO\WORD, Accent Graphics Communications is not responsible for the stylistic content of the article. The responsibility for the stylistic content lies on an author of an article.

© Центр наукових досліджень «Solution»
© SLOVO\WORD
© Accent Graphics Communications & Publishing

All rights reserved; no part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without prior written permission of the Publisher.

Typeset in Berling by Ziegler Buchdruckerei, Linz, Austria.

Printed by Premier Publishing s.r.o., Vienna, Austria on acid-free paper.

Table of Contents

1.	ЧУМАЧЕНКО Ю.Д., МАКАРЕНКО В.Г., БАЛАНЧУК А.О. ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЛУЩЕННЯ ЗЕРНА СПЕЛЬТИ.	6
2.	МІЩЕНКО М.С., ПОЦУЛКО О.А. СХІДНА ФІЛОСОФІЯ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ.	16
3.	БОЄВА С.С., СЛЮСАРЕВ О.А., РАКША-СЛЮСАРЕВА О.А., ГОЖЕНКО М.М., АГЕЄВ І.В. РІВЕНЬ ІНФІКОВАНОСТІ НА ВІРУС КОРУ СЕРЕД НАСЕЛЕННЯ М. МАРІУПОЛЯ ЗА 2018 РІК.	26
4.	БОЛДОВА А.А., БОЛДОВА Ю.А. ПОШИРЕННЯ СТРАХУВАННЯ У СУСПІЛЬСТВІ ЯК ІНДИКАТОР РОЗВИТКУ.	34
5.	КОСЕНКО В.М., СКИБА І.М., ВАКУЛОВИЧ З.О., ПЕРШКО Т.В. ОЦІНКА ІНТЕНСИВНОСТІ ТА ПОШИРЕНОСТІ ЗАХВОРЮВАНЬ ПАРОДОНТУ У ДІТЕЙ ШКІЛЬНОГО ВІКУ.	38
6.	БУБЛИК Н.С., ШВЕЦЬ С.Г. СУЧАСНА ПРОБЛЕМАТИКА КЛАСИФІКАЦІЇ ДОКУМЕНТІВ, ЯКІ ВИНИКАЮТЬ В СФЕРІ УПРАВЛІННЯ.	44
7.	САНИНА М.В. ВЛИЯНИЕ ОРГАНИЧЕСКИХ И НЕОРГАНИЧЕСКИХ ВЛЕЧЕНИЯ ЛИЧНОСТИ НА СКЛОННОСТЬ К БРОДЯЖНИЧЕСТВУ.	47
8.	ЗУБІК Л.В., ЗУБІК Я.Я. ЗАСОБИ АВТОМАТИЗОВАНОГО ТЕСТУВАННЯ WEB-ЗАСТОСУНКІВ.	56
9.	ПАНЧЕНКО С.О. АНАЛІЗ ПОЯСНЮВАЛЬНОГО ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ФУНКЦІОНАЛЬНІЙ ПІДСИСТЕМІ ПОЖЕЖНОГО РОБОТА.	61
10.	KARPOVA S.P., IVASHURA M.M. QUANTITATIVE DETERMINATION OF AMOXICILLIN TRIHYDRATE IN MEDICAL FORM USING KINETIC METHOD.	67
11.	ГАМАН І.О., ЧОВГАНЮК О.С. ФАКТОР НЕКРОЗУ ПУХЛИН АЛЬФА І ЙОГО ЗНАЧЕННЯ У РОЗВИТКУ ОЖИРІННЯ ТА ІНСУЛІНОРЕЗИСТЕНТНОСТІ ПРИ МЕТАБОЛІЧНОМУ СИНДРОМІ.	71
12.	SVERHUNOVA Y.O., LYSECHKO V.P. PRINCIPLES FOR CONSTRUCTING AN ENSEMBLE OF COMPLEX SIGNALS AND ANALYSIS OF INTERNAL SYSTEM INSTALLATIONS IN THE COMMUNICATION SYSTEM BASED ON THE QOFDM.	76
13.	ЗЕМЛЯК О.С., ШВЕД М.І., МАРТИНЮК Л.П., САСІК Г.М. ПАТОГЕНЕТИЧНА РОЛЬ МЕТАБОЛІЧНОГО АЦІДОЗУ	83

29.	ГОНЧАРУК В.В., ГОНЧАРУК В.А. МОДЕРНІЗАЦІЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ З ОРІЄНТАЦІЮ НА СВІТОВІ ТЕНДЕНЦІЇ.	213
30.	ГОЛЯЧУК Н.В., ГОЛЯЧУК С.Є. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ ТА ПОВ'ЯЗАНИХ З НЕЮ ВИПЛАТ НА ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ.	225
31.	DIACHUK N.V., KRYVORUCHKO T.V., SVYRYDIUK T.V. ANALYZING THE RHETORIC OF DONALD TRUMP'S INAUGURAL SPEECH: PSYCHOLINGUISTIC ASPECT.	238
32.	СИНЯЄВА Л.В., ІВЧЕНКО А. СУЧASNІЙ СТАН ВІТЧИЗНЯНОГО РИНКУ ПРАЦІ ТА ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ.	245
33.	ЯРЦЕВ С.С., ПАПАКІНА Н.С. ЗВ'ЯЗОК ПРОДУКТИВНИХ ОЗНАК ТОНКОРУННИХ ОВЕЦЬ ІЗ КЛІМАТИЧНИМИ УМОВАМИ ПРОВЕДЕННЯ ПАРУВАЛЬНО КОМПАНІЇ.	257
34.	ЯКИМЧУК М.Ю., КАРПУК А.І., БОЙЧАК Д.В. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ.	266
35.	KONONENKO N.M., CHIKITKINA V.V., ILLINA S.K., KONONENKO T.R. RESEARCH OF ANTIHYPERGLYCEMIC ACTIVITY OF SOLID DISPERSION OF ALPHA LIPOIC ACID ON RATED GLUCOSE TOLERANCE MODEL IN RATS.	271
36.	KOBELIEVA D.L. THE MUSIC OF THE XXI CENTURY: POSSIBLE DISCOVERY AND MORAL RESPONSIBILITY.	276
37.	ОСЕТРОВА О.О. РОЛЬ ФІЛОСОФСЬКИХ НАСТАНОВ БУДДІЗМУ У ПРАКТИЦІ СУЧАСНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ.	284
38.	БОНДАРЕНКО Н.В. УКРАЇНА В ОПТИЦІ <i>PISA-2018</i> – МІЖНАРОДНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ.	296
39.	МЯЛЮК О.П., МАРУЩАК М.І., ШТРІМАЙТІС О.В. ОСНОВА ПРОФЕСІЙНОЇ УСПІШНОСТІ ВИКЛАДАЧА ВИЩОЇ ШКОЛИ – ПСИХОЛОГІЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ.	308
40.	КОЧУБЕЙ О.В. АКТИВІЗАЦІЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ЗАНЯТТЯХ ХІМІЇ.	315
41.	ТИМЧИШИН О.Л., ГОДОВАН В.В. ВПЛИВ МЕДГЕРМУ НА ТЯЖКІСТЬ ТА ТЕЧІЮ СИНДРОМУ ЕНДОГЕННОЇ ІНТОКСИКАЦІЇ ПРИ ГОСТРОМУ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОМУ ГЕПАТИТІ.	327
42.	ХОРОШКОВ Л.М., ДЕРЕВ'ЯНКО Н.П. ПРОЕКТ РЕКОНСТРУКЦІЇ ПЕЙЗАЖНОЇ ЧАСТИНИ ПАРКУ ХОРТИЦЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ.	334

УДК 636.92:378.14

**ЗВ'ЯЗОК ПРОДУКТИВНИХ ОЗНАК ТОНКОРУННИХ ОВЕЦЬ ІЗ
КЛІМАТИЧНИМИ УМОВАМИ ПРОВЕДЕННЯ ПАРУВАЛЬНО
КОМПАНІЙ**

ЯРЦЕВ С.С.

учень 11 класу, абитурієнт

ПАПАКІНА Н.С.

к.с.г.н., доцент

Держаний вищий навчальний заклад

«Херсонський державний аграрний університет»

м.Херсон, Україна

Представлені практичні результати двох років спостереження за термінами проведення парувальної компанії, відповідних кліматичних умов. Оцінено показники відворення вівцематок у відповідні періоди парувальної компанії, та продуктивні характеристики отриманого потомства, різних термінів народження.

Ключові слова: вівчарство, клімат, тонкорунні вівці, відтворення, кліматичні умова, температурний стрес

Земельні угіддя півдня України відносяться до зони ризикованого землеробства й інтенсивність та ефективність їх використання має безпосередній зв'язок із системою зрошення. Галузь тваринництва на даний час представлена переважно скотарством та свинарством сучасні технологічні комплекси, які є частиною антропогенного впливу на природне середовище та не сприяють збереженню навколишнього середовища. Водночас виникає необхідність збереження існуючої природної екосистеми за умовами ведення ефективного тваринництва, здатного надавати кілька видів продукції та бути частиною природного комплексу [1,2].

Саме галузь вівчарства надає не менше 3-х видів продукції тваринництва одночасно, та не сприяє згубного впливу на екосистему. Вівці здатні використовувати культурні та бур'яністі рослини (понад 600), є частиною екосистеми регіону, традиційно розводяться у степовій зоні. Ці тварини є дуже пластичними – здатні пристосовуватися до різних систем умов утримання й надавати кілька видів продукції [3,4].

Актуальність наукового дослідження обумовлена тим, що вівці фактично єдиний вид тварин що здатний споживати як культурні так і бур'яністі рослини, технологія їх утримання безпосередньо пов'язана із використанням культурних та природних пасовищ. Тому організм овець зазнає впливу кліматичних та антропогенних чинників, які впливають у тому числі й на продуктивні ознаки вівці [5,6].

Дослідницька робота була виконана на базі кафедри генетики та розведення сільськогосподарських тварин ім. В.П.Коваленка ДВНЗ «ХДАУ», та була складовою частиною державної тематики «Комерціалізація селекційної роботи з вівцями із урахуванням впливу кліматичних та антропогенних чинників» (№ державної реєстрації 0116U001516), та міжнародного проекту ECOIMPACT: Adaptive learning environment for competence in economic and societal impacts of local weather, air quality and climate Project ref. no. 561975-EPP-1-2015-1-FI-EPPKA2-CBNE-JP.

Об'ектом дослідження є вівці різних технологічних груп ДП ДГ «Асканійське» Каховського району Херсонської області. Предметом дослідження є показники продуктивності дослідного поголів'я овець. Метою даної наукової роботи є оцінити показники продуктивності дослідного поголів'я з урахуванням впливу кліматичних умов.

На сьогоднішній день виробництво вовни є збитковим і відновлення цього виробництва залежить від цінової політики на цю продукцію. Відновити цю галузь можна завдяки переорієнтації на виробництво баранини [3,4,5].

Під час парувальної компанії до звичайного розпорядку дня додають відбір вівцематок у охоті, який проводять до 6 години ранку. Осіменіння виявлених

вівцематок відбувається на спеціалізованому пункті. Саме тому, для зручності отару вівцематок фактично утримують поряд. Осіменіння штучне, провадиться техніком штучного осіменіння із дотриманням санітарно-гігієнічних норм. Овець осіменяють свіже отриманою спермою після чого їх утримують окремо ще добу, це дозволяє уникнути впливу стресу, та сприяє підвищенню показників відтворення. Також має значення температурний режим, за температури повітря вище 25°C у тварин спостерігається перегрів та термічний стрес, що пригнічує обмін речовин та знижує відтворювальну здатність баранів-плідників та вівцематок. Для задоволення фізіологічних потреб тварини, необхідно контролювати кліматичні умови, запобігати перегріву та організовувати додаткове завезення кормів. Однак на практиці це не робиться, в наслідок чого відбувається зменшення продуктивності овець яких осіменяють у окремі тижні парувальної компанії.

Тривале перебування овець на сонці та одному місці призводить до погіршення стану травостою і саме це може впливати на відтворювальну здатність вівцематок. За два роки спостережень було встановлено, що тривалість парувальної компанії, для овець становила майже 5 тижнів, тому розподіл за декадами ягніння проведений на 4 періоди. Парувальну компанію розпочинали з 15 вересня, замість 15 серпня, що було обумовлено середньодобовими температурами повітря. У період 15-31 серпня перевищували 26°C, а з 15 вересня до 24°C. Пік парувальної компанії припадає на 15...21 день – 1-7 жовтня. Не всі осіменіння були результативними, і частину вівцематок осіменяли повторно. За дослідною отарою чисельність таких тварин не перевищує 7,5%, що є типовим явищем і призводить до розходження у показниках чисельності отари, кількості осіменінь, кількості використаних спермо-доз, чисельності окотівшихся ярок.

Приблизно 20% отари було осіменено за два тижні, понад 100 голів, причому частина плодотворних осіменінь на цьому тижні не перевищує 90%. Поєднання факторів середовища (добре кліматичні та кормові умови та ін.) із природними особливостями сприяють одночасному формуванню і прояву

Молочність дослідних вівцематок визначали за показниками приростів ягнят. Типовими за показником молочності виявились вівцематки III та IV груп. Для овець інших груп визначена достовірна різниця у 7,13% (6,9 кг, $P \leq 0,05$) для IV групи, та 9,19% (8,9 кг, $P \leq 0,05$) для I групи.

Таким чином, показники відтворення вівцематок IV групи, відрізняються як чисельністю інших дослідних груп, як за багатоплідністю (9,0%), молочністю (7,13%), масою отриманого приплоду. Збереженість молодняку під маткою відповідала середньому показнику. Від овець, що ягнилися в наслідок осіменіння у I тиждень парувальної компанії отримано менш чисельне потомство, яке достовірно поступалося за живою масою ровесникам 9,15 %.

За показниками відтворювальної здатності чітко проявляється зв'язок між терміном осіменіння маток та показниками багатоплідності, живою масою народженого та відлученого молодняку, молочністю. Кліматичні умови у перші та останні тижні випасання тварин дуже відрізняються і має вплив на їх продуктивність маток.

Про ріст та розвиток тварини говорять зміни у їх розмірах та живій масі. Отриманий молодняк жіночої статі було відлучено від вівцематок у віці 4,5 місяців і сформовано в окрему отару. Ярок народжених у різні тижні ягніння утримували разом в одній отарі, тварини знаходились в одинакових умовах утримання та догляду. Представниці таврійського типу, різних термінів народження за 2 роки спостережень, мають особливості у рості та розвитку (табл.1).

Ярки народжені від маток яких результативно осіменили у останні тижні парувальної компанії надали більш розвинуте потомство. Динаміка живої маси переважає ровесників в усі вікові періоди на 5...15% ($P \leq 0,01$). Водночас, з віком перевага над ровесниками зменшується, і у 18-місячному віці вже не достовірно.

Однак потомство 4 групи залишається лідером в усі періоди вирощування. Молодняк II та III групи немає достовірної різниці із середнім показником за отарою. Вівці народжені від маток першої групи мають достовірну різницю

під часу народження та відлученні, а у віці одного та півтора року не має достовірної різниці від середнього показника за групою. До річного віку III група, незалежно від року народження, зберігає перевагу серед ровесниць. Лише в останній віковий період між групами зникає різниця.

Таблиця 1

Динаміка живої маси ярок різних термінів народження, кг

Вік, місяців	Рік	Термін ягніння вівцематок, декада				За отарою
		I	II	III	IV і далі	
При народженні	2017	4,3±0,11*	4,5±0,12	4,7±0,11	5,3±0,11*	4,6±0,12
	2018	4,3±0,12*	4,4±0,13	4,6±0,09	4,8±0,10*	4,6±0,14
4,5 місяців	2017	21,9±0,85*	21,9±0,76	23,5±0,23	26,4±0,26**	22,8±0,56
	2018	22,3±0,75	21,6±0,74	23,2±0,21	26,1±0,24**	23,1±0,45
8 місяців	2017	28,7±0,26	29,0±0,31	30,2±0,26*	31,3±0,12**	28,6±0,34
	2018	28,5±0,24	29,5±0,28	29,8±0,28*	31,1±0,14**	28,4±0,28
12 місяців	2017	36,4±0,33	36,8±0,31	37,1±0,21	38,3±0,22**	36,3±0,48
	2018	37,2±0,36	36,5±0,29	37,8±0,32	38,5±0,24**	36,6±0,37
18 місяців	2017	46,5±0,98	46,8±1,22	47,2±0,68	47,3±1,18	47,2±0,69
	2018	46,7±0,78	46,6±1,12	47,8±0,46	47,8±1,28	47,5±0,76

Примітки: * $P<0,05$; ** $P<0,01$; *** $P<0,001$

Після відлучення молодняк харчується самостійно. При цьому відмінності у живій масі визначаються завдатками, які отримали тварини раніше. У віці 8...18 місяців різниця між групами скорочується від 8,2 до 3,8%.

При визначенні індивідуальних середньодобових приростів дослідного молодняка, різниця між четвертою групою та ровесниками сягає до 20г. Найменші приrostи на початку вирощування мають ягнят другої групи, поступаються середньому значенню на 11 г, а максимальному значенню на 23г. Виявлена різниця у приростах зберігається до відлучення ягнят від їх матерів (4,5 місяці).

До відокремлення молодняку від матерів, тварини знаходяться у оптимальних умовах годівлі. Після відлучення відбувається інтенсивне формування фенотипу тварин як результату взаємодії «генотип х умови

статевого циклу овець. У наступні періоди понад 75% маток прийшли в охоту та були осімененні, а частка результативних осіменень перевищує 90%. Вказані показники є доказом високої потенційної продуктивності дослідного поголів'я.

Багатоплідність вівцематок, яких осіменили у перші два тижні парувальної компанії не перевищує 125%. Показник є стабільним у різні роки дослідження. Чисельність багатоплідних окотів, отриманих від вівцематок, що осіменились у наступні тижні парувальної компанії більша, а багатоплідність перевищує 145%. Середній показник багатоплідності у 2017, 2018 роках становить 140%, що вище на 20% від встановленого стандарту для таврійського типу асканійської тонкорунної породи.

Зміна календарної дати проведення компанії, обґрунтована на змінах кліматичних умов регіону, дозволила оптимізувати технологію виробництва продукції тваринництва. Найбільшу кількість ягнят народили вівцематки осімененні яких відбулось у передостанню декаду, у той час коли температурний режим був найкращим, середньодобова температура на рівні 15-16°C.

Таким чином, вівці одночасно приходять в стан статевої охоти, під впливом низькі факторів, та на чисельність народженого потомства впливає термін осімененні вівцематки та температура середовища. Ягніння розпочалось у останню декаду лютого наступного року та тривало до кінця березня. Показник збереженості отриманого приплоду зменшуються від 98 до 93%.

Маса отриманого молодняку від тварин двох останніх групи кращою, у порівнянні з молодняком I та II груп. При порівнянні із середнім значенням за отарою ягнята IV групи на 0,52kg ($P \leq 0,05$) переважали ровесників, а I достовірно поступалися на 0,62kg ($P \leq 0,05$). На час відлучення ягнят виявлені особливості у живій масі ягнят різних термінів окоту підтвердились. Так ягнята IV групи достовірно на 8,3% (2,0 кг, $P \leq 0,01$) перевищують середній показник отари, в той же час представники I групи на 9,5 % (2,3 кг, $P \leq 0,05$) поступаються.

сердовища». Таким чином у період до жовтня місяця (вік 8 місяців) спостерігається прояв адаптації молодянку та умов утримання, цей період припадає на липень-жовтень. Цей час характеризується високою сонячною активністю, та температурами вище 25°C. До жовтня місяця у дослідних групах є особливоті у показниках середньодобових приростів.

У молодняку третьої та четвертої груп переважає середній рівень приростів за отарою у стійловий період (9-14 місяці). А вівці перших двох груп поступаються ровесникам на 20...25г, що доби.

У осінній період, при переведенні тварин на випасання показники дослідних груп є подібними. Тварини добре адаптується до умов середовища, активно використовують рослинні корми. У останні місяці вирощування (14-18 місяців), у молодняка формується статева активність, проявляється статева охота. Молодняк завершив свій ріст та розвиток, тому показники приросту зменшуються.

Для оцінки мясної продуктивності тварин було проведено контрольний забій молодянку у віці 18 місяців, по 4 голови відожної групи (табл.2).

Перед забійну маси тварин визначали після 12 годинної голодної витримки. Індивідуальні показники коливалися у межах 46...49кг. Прямої залежності від терміну народження не визначено, різниця у середніх показниках груп не є достовірною, та не перевищує 1кг.

Однак, за значеннями забійної маси є недостовірна відмінність та залежність із терміном народження. Індивідуальні значення показника у межах 18,5...22,5кг. Найвищі значення мають туші тварин отримані від овець IV групи, а найменшу – I групи, різниця становить 1,0%. Analogічним чином різниця й показники забійного виходу за групами.

Таблиця 2

Показники забою дослідного молоднянка

Показники	Рік	Термін ягніння вівцематок, декада				За отарою
		I	II	III	IV і далі	
Передзабій на маса, кг	2017	47,2±1,09	46,3±1,12	47,8±1,06	48,8±1,21	47,1±1,26
	2018	47,3±1,17	46,6±1,12	47,8±0,46	47,8±1,28	47,5±0,83
Забійна маса, кг	2017	19,8±0,87	19,5±1,11	20,7±0,72	22,1±1,16	20,6±0,46
	2018	19,3±0,93	19,8±1,24	21,1±0,74	21,9±1,36	20,5±0,66
Забійний вихід, %	2017	41,9±5,46	42,1±6,21	43,3±2,35	45,3±5,24	43,2±5,47
	2018	40,8±4,67	42,5±6,32	44,1±5,72	45,8±5,37	43,3±5,56

Таким чином вівці народженні від тварин, що були осіменінні у останні тижні парувальної компанії є більш розвинутими та мають кращі показники росту та розвитку до річного віку. Це свідчить про вплив материнського організму (умов внутрішньоутробного розвитку, осіменіння) на продуктивні ознаки потомства. При досягненні 18-ти місячного віку вівці всіх груп є одноманітними та не мають достовірної відмінності у живій та перед забійній масі. За м'ясною продуктивністю саме потомки цих тварин характеризуються вищими забійною масою та забійним виходом, у 2,6кг та 10,5%, відповідно. Отже з віком тварини стають однотиповими, ріст та розвиток, формування фенотипових ознак відбуваються під впливом власного генотипу тварин, та під впливом факторів зовнішнього середовища, таких як температура

Висновки, терміни осіменіння вівцематок впливають на терміни ягніння, на особливості розвитку отриманих ягнят, зазвичай парувальна компанія триває понад три тижні. За нашими дослідженнями оптимальна температура для проведення парувальної компанії не більше 20⁰C.

Використана література

- Бузгалин А. Человек, рынок и капитал в экономике XXI века // Вопросы экономики. – 2017. – № 3. – С. 125-144.

2. Зикунова И. В. Феномен предпринимательской активности в бизнес-цикле постиндустриального развития: монография. – СПб.: Издательство политехнического университета, – 2017. – 132 с.
3. О.Т. Бусенко, В.Д Столюк, О.Й. Могильний, М.В. Штомпель, М. Т. Ноздрін, В.Д. Уманець, В.Д. Броварський «Особливості виробництва продукції тваринництва» / О.Т. Бусенко. –К.: Вища освіта, 2005. – 278–315 ст.
4. Гольцблат А.И., Ерохин А.И., Ульянов А.И. Селекционно-генетические основы повышения продуктивности овец – Л.: ВО “Агропромиздат” – 1982. – 280с.
5. Гольцблат А.И., Шаткий А.Д. Использование генетических ресурсов для повышения шерстной и мясной продуктивности овец. – Ленинград.: Колос, 1982. – С. 85-130.
6. Назаренко В.Г., Вороненко А.В. Вплив генетичних факторів на енергію росту молодняку // Розведення і генетика тварин : Міжвуз. темат. наук. зб. – Київ: Науковий світ, – 2002 .– С. 123-124.